

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/79/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7206227888
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7206227888.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: J. R., bytom v X., G. XX, zastúpený Advokátska kancelária GOGA a spol., s.r.o., so sídlom v Košiciach, Žriedlová 3, proti žalovanej: JUDr. Mária Grochová, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu J. F., so sídlom v X., E. X, v konaní o 29.067,32 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 1C/159/2007-295 zo dňa 25.11.2013

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a J. F. a v zrušenom rozsahu v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvého stupňa alebo len súd) rozsudkom označeným v záhlaví pripustil čiastočné späťvzatie návrhu nad sumu 16.595,96 € a úroku z omeškania nad 9,5 % ročne za obdobie od 19.12.2006 až do zaplatenia a v tejto časti konanie zastavil. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, a to aj pokiaľ sa týka vo vzťahu medzi žalobcom a pôvodným žalovaným J. F..

O trovách konania žalobcu a pôvodne žalovaného J. F. rozhodol v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p. potom, čo uznesením č.k. 1C/159/2007-244 zo dňa 22.11.2012 pripustil, aby žalovaný J. F. z konania vystúpil a aby na jeho miesto vstúpila správkyňa konkurznej podstaty JUDr. Mária Grochová. Náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a pôvodným žalovaným J. F. nepriznal z dôvodu, že návrh na začatie konania bol pôvodnému žalovanému doručený dňa 25.9.2007, pričom pôvodne žalovaný až dňa 13.8.2012 oznámil súdu vyhlásenie konkurzu voči nemu s účinkami od 11.10.2006, pričom ak by tak bol urobil pri prvom úkone, ktorý mu patrí, nevznikli by mu trovy právneho zastúpenia. Z týchto dôvodov a tiež poukazujúc na sociálnu situáciu žalobcu vyslovil, že ani títo účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a pôvodným žalovaným J. F. v zákonnej lehote podal odvolanie pôvodne žalovaný J. F. a navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a priznať mu náhradu trov konania. Namietal nepreskúmateľnosť rozsudku v napadnutom výroku, pretože súd nijako neodôvodnil, prečo rozhodoval vo veci v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p.. Pokiaľ súd založil svoje rozhodnutie na tej skutočnosti, že žalovaný pri prvom úkone, ktorý mu patril, neoznámil súdu, že naňho bol vyhlásený konkurz, tento dôvod odvolateľ považuje za nepostačujúci pre nepriznanie náhrady trov konania.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdiť, pretože súd sa pri svojom rozhodovaní riadil právnym názorom nadriadeného súdu. Okrem toho poukázal na svoje majetkové a sociálne pomery, kvôli ktorým bol oslobodený

od platenia súdnych poplatkov, predovšetkým, že je starobným dôchodcom s jediným príjmom - starobným dôchodkom, ktorý mu nepostačuje ani na uspokojovanie jeho základných potrieb a navyše je preukázateľne chorý a aj v priebehu konania utrpel mozgovú príhodu. Práve z dôvodu jeho nízkeho príjmu a životnej úrovne mu bol priznaný aj nárok na právneho zástupcu, ktorého platil štát. Poukázal aj na správanie žalovaného počas konania, ktorý pri svojom prvom úkone a ani po celý ďalší čas, t.j. 6-tich rokov neoznámil ani žalobcovi, ani súdu, že bol naňho vyhlásený konkurz. Za tejto situácie by bolo nespravodlivé, ak by mal žalobca znášať trovy konania.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie J. F. ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1,3 O.s.p., teda preskúmal rozsudok iba v napadnutom výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a pôvodne žalovaným J. F. a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné v napadnutom výroku zrušiť v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. pre jeho nepreskúmateľnosť.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia patrí medzi vady konania v zmysle ust. § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p., pretože takýmto postupom súdu je účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, konkrétne realizácia jeho procesného práva účinne sa brániť proti rozhodnutiu súdu. Táto vada konania je dôvodom zrušenia rozhodnutia podľa ust. § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p.

V zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáha a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozsudok musí obsahovať odôvodnenie v súlade s cit. ust. § 157 ods. 2 O.s.p., t. zn., že súd rozhodujúci o uplatnenom nároku sa musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho závery musia byť dostatočne vysvetlené. Súdne rozhodnutie musí preto obsahovať stručný a jasný výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku. Odôvodnenie má byť prostriedkom kontroly správnosti rozhodnutia nielen pre súd, ktorý ho vydal, ale aj pre súd, ktorý ho bude preskúmať v dôsledku opravného prostriedku.

V prejednávanej veci z odôvodnenia rozsudku v napadnutej časti je zrejmé, že súd rozhodoval o trovách konania žalobcu a pôvodne žalovaného J. F. podľa ust. § 150 ods. 1 O.s.p., riadiac sa právnym názorom vysloveným nadriadeným súdom v jeho uznesení č.k. 6Co/105/2013-284 zo dňa 8.10.2013 a tento jeho postup bol správny.

V odôvodnení napadnutého rozsudku sú však dôvody hodné osobitného zreteľa ako dôvod nepriznania náhrady trov konania uvedené iba vo všeobecnosti ako sociálna situácia žalobcu bez bližšej konkretizácie osobných, majetkových a zárobkových pomerov, odôvodňujúcich nepriznanie náhrady trov konania žalovanému. Správne súd prihliadol aj na skutočnosť, že žalovaný neuviedol rozhodujúce skutočnosti, t.j., že na neho bol vyhlásený konkurz pri prvom úkone, ktorý mu patril, avšak samotná táto skutočnosť nemôže byť dôvodom nepriznania náhrady trov konania žalovanému. Ak teda dôvodom hodným osobitného zreteľa sú osobné, majetkové a zárobkové pomery účastníka, ktorému vznikla povinnosť zaplatiť trovy konania, tieto musia byť v odôvodnení konkretizované tak, aby bola zrejmá úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad.

Ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť (§ 150 ods. 1 O.s.p.).

Aplikácia vyššie citovaného ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospel k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o prípad hodný osobitného zreteľa, pričom výnimočnosť tohto prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Vždy je pritom potrebné zvážiť okolnosti konkrétneho prípadu tak na strane toho, v čí prospech má byť toto ustanovenie použité, ako aj na strane toho, komu inak prislúchajúci nárok nie je priznaný. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Výnimočnosť prípadu musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnená. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadnúť v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom účastníkov konania, pričom treba zohľadniť aj pomery toho účastníka, ktorému by inak patrila náhrada trov konania z toho hľadiska, aký bude dopad rozhodnutia v zmysle ust. § 150 O.s.p. na majetkové pomery tohto oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie ust. § 150 O.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a podobne. Súd tiež prihliadne na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosť a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patrilo okrem prípadu, že nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Z odôvodnenia rozsudku v napadnutej časti nie je zrejmé, ako súd posúdil celý tento vyššie uvedený komplex okolností relevantných pre rozhodnutie o náhrade trov konania podľa ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a na základe akých skutočností dospel k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa pre postup v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p..

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zrušil rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania účastníkov v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p a v zrušenom rozsahu vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa po vrátení veci bude teda opätovne rozhodnúť o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a pôvodne žalovaným J. F. po posúdení všetkých okolností konkrétnej veci tak, ako bolo vyššie uvedené a až po zistení všetkých okolností relevantných pre rozhodnutie o náhrade trov konania v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p. rozhodne, či v danom prípade ide o výnimočný prípad v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p. Ak týmto dôvodom hodným osobitného zreteľa je sociálna situácia žalobcu, treba jeho osobné, majetkové, zárobné a iné pomery v odôvodnení rozsudku bližšie konkretizovať tak, aby výnimočnosť prípadu bola náležite odôvodnená. Z odôvodnenia rozhodnutia musí byť zrejmé, v akých konkrétnych okolnostiach súd prvého stupňa vidí výnimočnosť tohto prípadu a akými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil, pretože iba také rozhodnutie je preskúmateľné a môže byť predmetom odvolacieho prieskumu. Povinnosťou súdu bude vypořadať sa aj s otázkou, aký bude dopad rozhodnutia v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p. na majetkové pomery pôvodne žalovaného J. F., ktorému inak patrí náhrada trov konania.

V novom rozhodnutí súd opätovne zohľadní postoj pôvodne žalovaného v priebehu konania, ktorý neuviedol skutočnosť, že naňho bol vyhlásený konkurz ešte v roku 2006 pri prvom úkone, ktorý mu patrilo, ale až dňa 13.8.2012.

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.